

Umeå kommun

umea.kommun@umea.se.

Rektorerna vid Bräntbergsskolan

gunilla.wallmark@umea.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Bräntbergsskolan
i Umeå kommun

Tillsyn i Bräntbergsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Umeå kommun under hösten 2012 och våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Bräntbergsskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 4 december och den 6 december 2012.

Fakta om skolan

Bräntbergsskolan är en grundskola för årskurserna 7–9 som ligger i stadsdelen Mariehem i nordöstra delen av Umeå stad. Bräntbergsskolan tillhör Marie skolområde i Umeå tillsammans med tre F-6 skolor, förskolor och familjedaghem. Vid skolan finns förutom grundskolans årskurser 7–9 även två kommunövergripande verksamheter, en Aspbergerklass för årskurserna 6–9 och en Resursklass för årskurs 7–9. Skolan har även en fotbollsprofil. Elever i fotbollsprofilen utgör en klass i varje årskurs. Läsåret 2012/13 har skolan 270 elever.

Skolan leds vid genomförandet av tillsynen av två rektorer varav en rektor också är skolområdeschef för Marie skolområde. Den av rektorerna som är skolområdeschef ansvarar för Aspbergerklassen och Resursklassen medan den andra rektorn ansvarar för skolans övriga verksamhet. Den pedagogiska personalen arbetar i arbetslag. Tre av skolans arbetslag består av personal i årskurserna 7–9. I ett fjärde arbetslag finns personalen i de kommunövergripande verksamheterna tillsammans med administrativ personal, personal från elevhälsan, fritidsledare, studie- och yrkesvägledare och vaktmästare.

Kunskapsresultat

Bräntbergsskolan bedömer själva i den verksamhetsredogörelse som rektorerna lämnat till Skolinspektionen att kunskapsresultaten vid skolan överlag är goda.

Särskilt har kunskapsresultaten varit goda under de två senaste läsåren jämfört med Umeå kommun och riksgenomsnittet. Läsåret 2011/12 var det knappt 84 procent av eleverna i årskurs 9 som nådde målen i alla ämnen jämfört med 79 procent i Umeå kommun och riksgenomsnittet för samtliga huvudmän som var drygt 77 procent. Samma läsår var det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 vid Bräntbergsskolan 234,3 jämfört med 213,5 inom kommunen och 211,4 för samtliga huvudmän i riket. Kunskapsresultaten i årskurs 9 varierar mellan pojkar och flickor läsåret 2011/12. Andelen elever som nått målen i alla ämnen var för flickor 76 procent medan 89 procent av pojkarna nådde målen i alla ämnen. Däremot hade flickorna 246,2 i genomsnittligt meritvärde medan pojkarna hade 225,8. Samtliga dessa resultat är bättre än för kommunen utom för andelen flickor som nått målen i alla ämnen som är något sämre.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten på Bräntbergsskolan i huvudsak ger eleverna goda förutsättningar att nå målen för utbildningen. Bräntbergsskolan har genomgående en välutbildad och engagerad personal. De intervjuade eleverna är nöjda med den utbildning de får och utbildningen genomförs i de flesta fall i en lugn miljö som ger eleverna möjlighet att ta till sig den undervisning som ges.

Kunskapsresultaten i årskurs 9 har under lång tid varit goda. Både andelen elever som nått målen i alla ämnen och det genomsnittliga meritvärdet ligger klart över både genomsnittet i Umeå kommun och genomsnittet för riket. Resultaten i matematik har varit något sämre än resultatet i övriga ämnen över tid. Bräntbergsskolan har därför gjort särskilda satsningar på detta ämne.

Resultatet av värdegrundsarbetet är också till stora delar gott. Rektor för årskurserna 7–9 behöver dock analysera orsakerna bakom de mindre goda bedömningarna som framkommer i Skolinspektionens enkäter till elever och vårdnadshavare när det gäller skolans förebyggande värdegrundsarbete och vid behov vidta åtgärder för att utveckla detta område ytterligare.

Vid besöket var skolans verksamhet uppdelat på två enheter på ett sådant sätt att den ena rektorns ansvarsområde endast utgjordes av två särskilda undervisningsgrupper. Särskilda undervisningsgrupper kan inte utgöra skolenheter i skollagens mening. Umeå kommun måste därför förändra skolans indelning i enheter så att den uppfyller skollagens krav. Bedömning av Bräntbergsskolans organisation görs i kommunbeslutet.

Rektorerna måste också se till att dokumentation i form av åtgärdsprogram och individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller författningarnas krav. Vidare förs inte betygskataloger på ett sätt som uppfyller kraven i författningarna.

Slutligen visar enkäter och intervju med elever att elevernas möjlighet till inflytande på undervisningen bör förbättras.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Umeå kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 15 maj 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd**Bedömning**

Umeå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Bräntbergsskolan måste se till att de åtgärdsprogram som upprättas uppfyller författningarnas krav

Motivering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Åtgärdsprogram upprättas för elever som ska ges särskilt stöd vid Bräntbergsskolan. I de åtgärdsprogram som redovisats till Skolinspektionen framgår i allmänhet elevens behov på ett tydligt sätt. Även tidpunkt för utvärdering finns med i åtgärdsprogrammen. Däremot beskrivs inte målen för det särskilda stödet och åtgärder för att nå målen på ett tillräckligt tydligt sätt. Bräntbergsskolan måste därför utveckla sina åtgärdsprogram så att de blir ett tydligt stöd i arbetet med särskilt stöd. Bräntbergsskolan har nyligen anställt en specialpedagog och enligt skolledningen pågår arbete med att utveckla skolans åtgärdsprogram.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Umeå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Bräntbergsskolan måste se över hur betygs katalogerna förs så att de uppfyller kraven i författningarna gällande datering, signering och motivering av ändringar av betyg.
- Bräntbergsskolan måste utveckla de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen så att det tydligt framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Av Skolförordningen framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs. Skolverket har där-

utöver i föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ytterligare föreskrivit hur betygskataloger ska föras.

Av dessa föreskrifter framgår bland annat att betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på paper eller elektroniskt. Det ska framgå av betygskatalogen om ett ämne har avslutats. Den som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. En betygskatalog ska innehålla skolkod, skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn på eleven och elevens personnummer, namn och titel på den som har beslutat om betyg och namn på klass eller motsvarande.

Ett betyg efter prövning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar av uppenbart oriktiga betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som ovan. Rättelser och ändringar ska göras av rektor.

Vid Bräntbergsskolan förs betygskataloger som förvaras på ett betryggande sätt. I betygskatalogerna finns ett antal rättelser eller ändringar av betyg införda. Dokumentationen av dessa ändringar följer inte alltid författningarnas krav. Det framgår inte om det är rättelser eller ändringar som gjorts eftersom de i allmänhet inte motiveras. Ändringarna är inte alltid signerade av den som gjort ändringarna och ändringarna är inte alltid daterade. Sammantaget innebär det enligt Skolinspektionens bedömning att betygssättningen inte sker på ett rättssäkert sätt för eleverna. Bräntbergsskolan måste därför se över rutinerna för hur betygskataloger förs.

Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Vid Bräntbergsskolan upprättas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen för alla elever i samband med utvecklingssamtal. De IUP som redovisats till Skolinspektionen inför tillsynen innehåller tydliga skriftliga omdömen i alla ämnen. Däremot beskrivs inte tydligt i den framåtsyftande planeringen hur eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Elevens utvecklingsområden beskrivs ofta summariskt vilket gör att dokumentet inte blir det stöd för elevens fortsatta utveckling som det är tänkt att vara. Bräntbergsskolan måste därför utveckla sina individuella utvecklingsplaner så att det tydligare framgår vad eleven be-

höver utveckla för att nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Författning

3 kap. 14, 19-20 §§ skollagen.

10 kap. 13§ skollagen.

6 kap. 10 § skolförordningen.

Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (2011:123).

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Agnetha Burström och utredaren Stina Johansson

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Stefan Persson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).